

Bezoekadres
Stadhuis, Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 020 552 2200
Fax 020 552 2215
www.amsterdam.nl

Gemeente Amsterdam

Mevrouw drs. C.G. Gehrels
wethouder

Retouradres: B&W, Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de leden van de raadscommissie EZP

Datum	2 oktober 2013
Kenmerk	WN 13.176002
Behandeld door	E. Cousin (Waternet)
Telefoonnummer	(020) 608 7550
Onderwerp	Verplaatsing damherten uit de Amsterdamse Waterleidingduinen (AWD)
Bijlage(n)	Informatie m.b.t. het initiatief Rewilding Europe

Geachte commissieleden,

Bij de bespreking van het toekomstige damhertenbeheer in de AWD e.o. in de vergadering van de commissie EZP van 5 september jongstleden heb ik u een notitie toegezegd over het mogelijke initiatief om damherten in samenwerking met het initiatief Rewilding Europe te verplaatsen naar andere natuurgebieden. Tijdens de behandeling van genoemd onderwerp in de raadsvergadering van 11 september is toegezegd de notitie beknopt te houden. In deze brief ga ik daarom kort in op de achtergronden van het initiatief en de mogelijke uitwerking en kosten ervan.

Initiatief Rewilding Europe

Waternet heeft Rewilding Europe gevraagd de kansen voor een verplaatsing van damherten uit de AWD naar andere natuurgebieden in beeld te brengen en daarbij de relevante dierenwelzijnsaspecten te benoemen.

Rewilding Europe streeft naar een economische opleving van verlaten landbouwgebieden door de ontwikkeling van grootschalige natuur inclusief de herintroductie van verdwenen diersoorten. Het initiatief wordt ondersteund door het Wereld Natuurfonds (WWF) en de Postcodeloterij. De mensen achter Rewilding Europe hebben aan de wieg gestaan van eerdere introductieprogramma's, zoals die van de konikpaarden uit Oost-Europa in de Gelderse Poort en de wisenten uit Polen en Zuid-Frankrijk in het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Meer achtergronden over het initiatief van Rewilding zijn opgenomen in de bijlage.

Rewilding Europe heeft aangegeven kansen te zien voor de verplaatsing van damherten naar een aantal voormalige landbouwgebieden in de Bulgaarse Rodopen en de Roemeense Donaudelta. Daarnaast zien zij mogelijkheden op langere termijn in Spanje, Turkije en Litouwen.

Mogelijke uitwerking

Voor een verdere uitwerking van een mogelijke verplaatsingsactie dienen de volgende stappen te worden doorlopen:

Het stadhuis is bereikbaar per metro en tram (lijnen 9 en 14), halte Waterlooplein

1. Opstellen van eisen voor ontvangstgebieden (Rewilding Europe)
(Her)introductie van een populatie dient bij te dragen aan de herontwikkeling van de natuur in het ontvangstgebied. De ontvangstgebieden dienen vooraf garanties te bieden voor een duurzaam beheer van de geïntroduceerde populaties.
2. Uitwerking plan van aanpak (Free Nature, veearts, Waternet)
Free Nature is een instantie die ervaring heeft met de praktische kanten van een verplaatsing, zoals het vangen, transporteren en uitzetten van de dieren. Uit een eerste inventarisatie door Free Nature blijkt dat deskundigen geen dierenwelzijnsproblemen ten gevolge van het transport verwachten. Een protocol voor verantwoord vangen, transporteren en uitzetten dient te worden opgesteld door een veearts, bijvoorbeeld van de diergeneeskundige dienst van Artis. Waternet dient de voorstellen voor vangacties vooraf te toetsen op de effecten voor de andere functies van het gebied, met name de recreatie. Deze toets dient opgenomen te worden in een bredere risicoanalyse.
3. Opstellen overeenkomst (Rewilding Europe, ontvangstgebied, Waternet)
Rewilding pleit voor een contract tussen leverend en ontvangend gebied, waarin de randvoorwaarden voor herintroductie en de afspraken over de verdeling van de kosten worden vastgelegd.
4. Opstellen communicatieplan (Waternet, Rewilding Europe)

Mogelijke kosten

Op basis van de nu beschikbare informatie worden de kosten van vangen, transport en medische begeleiding berekend op € 27.000,- tot € 35.000,- per 100 dieren. De kosten die gemaakt worden in de ontvangstgebieden zijn hierin niet meegenomen. Ook de mogelijkheden voor subsidie zijn nog niet verkend.

Vervolg

Gehoord de discussie in de vergadering van de commissie EZP van 5 september en de raad van 11 september, ziet het college ervan af de mogelijkheden van verplaatsing van de damherten verder uit te werken.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Carolien Gehrels
Wethouder Water

BIJLAGE: Rewilding Europe, het initiatief (bron: www.ark.eu)

Het Europese platteland verandert in rap tempo: jonge mensen trekken op grote schaal naar de stad op zoek naar een modern leven; traditionele landbouw is in vele gebieden niet meer lucratief, oudere generaties blijven achter op het platteland. Met als gevolg dat miljoenen hectaren land niet meer wordt gebruikt. In 2020 woont 4 op de 5 Europeanen in stedelijk gebied; de verwachting is dat tot 2030 nog maximaal 18 miljoen hectare landbouwgrond gaat vrijvallen. Dorpen lopen leeg, het land groeit dicht met jong bos. In een land als Portugal is al 20% van het platteland compleet verlaten. Duizenden planten en diersoorten die van open en halfopen landschap afhankelijk zijn, dreigen te verdwijnen. Een tragische ontwikkeling, maar tegelijkertijd een historische kans om meer ruimte te maken voor echte wilde Europese natuur. Deze wildernisnatuur kan in dit soort gebieden een nieuwe toekomst bieden, zoals we dat kennen van grote natuurgebieden in Afrika en Noord Amerika.

Rewilding Europe is een nieuw en ambitieus Europees initiatief om in Europa meer ruimte te maken voor wilde natuur, wildernis en wilde dieren. Rewilding Europe gaat in 10 Europese gebieden van in totaal 1 miljoen hectare laten zien hoe deze visie praktisch kan worden gebracht. Hier is het niet de mens die het landschap vormt, maar de natuur zelf. Verdwenen maar cruciale diersoorten zullen daar waar nodig worden teruggebracht, vooral grote grazende dieren als wilde paarden, Europese bison, oerrund, herten en andere. Zo zullen tien Europese top natuurgebieden ontstaan van internationale allure, onze eigen Yellowstones en Serengetis. Wildernis en wilde dieren vormen de basis voor nieuwe economische activiteiten. Wij als Europeanen zullen weer ontdekken hoe de Europese natuur er in een meer oorspronkelijke vorm uit zou kunnen zien, in de context van de moderne tijd.

Via een aanmeldingsproces hebben meer dan 20 grote gebieden in Europa zich genomineerd om onderdeel te worden van dit initiatief. Daaruit zijn de eerste vijf projecten gekozen en inmiddels van start gegaan, in 2013 zullen daar nog vijf nieuwe gebieden bijkomen, elk minimaal 100.000 ha.

Eén van de belangrijkste componenten van Rewilding Europe is het stimuleren van ondernemingen, zogenaamde conservation enterprises, die geënt zijn op een duurzaam gebruik van dit nieuwe wildernislandschap. Dergelijke ondernemingen zullen de economische waarde van de wildernisnatuur concreet laten zien in de vorm van werkgelegenheid en inkomsten. Wildernistoerisme en verkoop van lokale diensten en producten vormen belangrijke potentiële inkomstenbronnen. Kortom een omschakeling van marginale, gesubsidieerde landbouw naar een meer duurzame en dienstverlenende economie.

Meer informatie is te vinden op de volgende websites:

www.rewildingeurope.com

www.ark.eu

www.freenature.nl